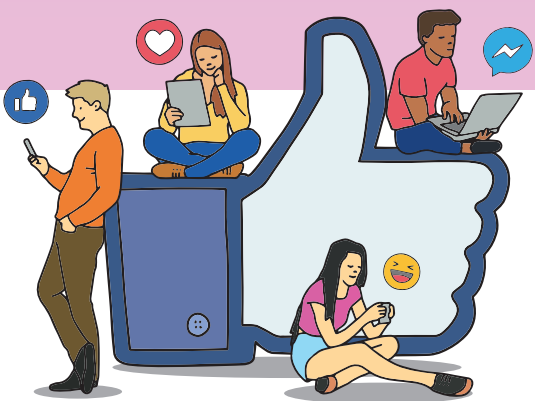

www.nlt.go.th

National Library of Thailand

National Library of Thailand

NLThailand_PR

NLThailand_PR

@NLThailand

หอสมุดแห่งชาติ : ขุมทรัพย์แห่งปัญญา National Library : Treasure of Wisdom

LWN มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ความเคลื่อนไหวเชิงวิชาการ
ของหอสมุดแห่งชาติทั่วโลก เป็นรายไตรมาส

ที่ปรึกษา นางสาวกนกอร ศักดาเดช (ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ)
จัดทำโดย กลุ่มวิจัยและพัฒนาห้องสมุด
สำนักหอสมุดแห่งชาติ ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 0 2628 5192 โทรสาร 0 2281 7543
www.nlt.go.th
พิมพ์ที่ สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา
โทรศัพท์ 0 2243 0613 โทรสาร 0 2243 1820

Services Sources Towards International

LIBRARY WORLD NEWS

บริการข้อมูลเพื่อก้าวสู่สากล

No.8 Vol. 4 July - September 2018
ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๔ กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๑

• ถ้อยแถลง •

Library World News (LWN) ปีที่ 8 ฉบับที่ 4 กรกฎาคม – กันยายน 2561 นำเสนอข่าวสาร ความรู้เชิงวิชาการ ความเคลื่อนไหวของหอสมุดแห่งชาติ และหอสมุดแห่งชาติในต่างประเทศ

สาระความรู้ที่นำเสนอในฉบับนี้ได้แก่ การประชุมสภาบรรณารักษ์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 17 ความเป็นมาของสวนลุมพินีและงานมหกรรมแสดงสินค้าครั้งยิ่งใหญ่ที่ไม่ได้จัดในงานสยามรัฐพิพิธภัณฑ์ การเสด็จพระราชดำเนินหอสมุดแห่งชาติและพระมหากษัตริย์คุณที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีต่อหอสมุดแห่งชาติ ภาษาอังกฤษกับข้อมูลประเทศในอาเซียน ซึ่งฉบับนี้นำเสนอข้อมูลของประเทศมาเลเซีย และพบกับมาตรการแก้ไขปัญหายขยะพลาสติก เพื่อช่วยโลกให้น่าอยู่มากยิ่งขึ้น รับทราบความเคลื่อนไหวและกิจกรรมต่าง ๆ ของหอสมุดแห่งชาติไทยและต่างประเทศ

ท่านสามารถติดตามข่าวห้องสมุด LWN ฉบับอิเล็กทรอนิกส์ได้ที่ D – Library หรือเข้าถึงได้จาก QR Code บนปกหน้า

• สารบัญ •

การประชุมสภาบรรณารักษ์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 17 The 17th Congress of Southeast Asian Librarians

เพ็ญพักตร์ จุ่งพิวัฒน์*

การประชุมสภาบรรณารักษ์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Congress of Southeast Asian Librarians – CONSAL) ครั้งที่ 17 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 2 – 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 ณ กรุงเนปิดอว์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ภายใต้หัวข้อ Next Generation Libraries : Collaborate and Connect การประชุมครั้งนี้มีผู้แทนจากสำนักหอสมุดแห่งชาติเข้าร่วมการประชุม ได้แก่ นางสาวเพ็ญพักตร์ จุ่งพิวัฒน์ และนางสาวทิพย์ อรรถวิสุทธิกุล หอสมุดแห่งชาติ รัชมังคลาภิเษกเชียงใหม่ ได้แก่ นางวราภรณ์ วสุนธรารัตน์ และนางวรรณภา ปะวีโน

การจัดประชุมในครั้งนี้เพื่อให้เกิดความร่วมมือและเสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวระหว่างบรรณารักษ์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วยประเทศสมาชิก 10 ประเทศ ได้แก่ ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม ไทย ลาว เมียนมา ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย กัมพูชา เวียดนาม สิงคโปร์ และประเทศสมาชิกสมทบ 1 ประเทศ ได้แก่ติมอร์ เลสเต

พิธีเปิดการประชุม

พิธีเปิดการประชุมสภาบรรณารักษ์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 17 (Opening Ceremony) ณ ห้อง Plenary Hall ชั้น G MICC II โดยมีนางอองซาน ซู จี (Aung San Suu Kyi) ที่ปรึกษาแห่งรัฐ เป็นประธานในพิธีเปิด

ปาฐกถาพิเศษจากผู้ทรงคุณวุฒิ

- Ms. Christine Mackenzie ประธานสมาพันธ์ระหว่างประเทศว่าด้วยสมาคมและสถาบันห้องสมุด (The International Federation of Library Associations and Institutions – IFLA)

- Sithu Dr. Thaw Kaung ประธานสมาคมห้องสมุดของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา บรรยายเกี่ยวกับห้องสมุดของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

การประชุมทางวิชาการ (Parallel sessions)

หัวข้อหลักในการประชุม คือ “Next Generation Libraries: Collaborate and Connect” และมีการจัดการประชุมทางวิชาการแบบคู่ขนาน (Parallel sessions) แบ่งการประชุมออกเป็น 10 หัวข้อ นำเสนอในห้องประชุมย่อยจำนวน 6 ห้องประชุม มีหัวข้อในการประชุม ดังนี้

1. Access and Opportunities for All
2. Advocacy (Includes Discussions on Library Associations)
3. Digital Library Management
4. Transforming Libraries
5. New competencies and training for Library and Information Professionals
6. Marketing and Promotion
7. Conservation and Preservation (includes our ancient manuscripts)
8. ASEAN Vision and Libraries to include collaboration/ educational efforts
9. Media and Information Literacy
10. Strategic Alliances & Partnership

*บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิจัยและพัฒนาห้องสมุด

ตัวแทนจากประเทศสมาชิก ประธานสมาพันธ์ระหว่างประเทศว่าด้วยสมาคมและสถาบันห้องสมุด และบุคคลสำคัญของประเทศร่วมถ่ายภาพในพิธีเปิดการประชุม

นางอองซาน ซู จี (Aung San Suu Kyi)
ที่ปรึกษาแห่งรัฐ ประธานในพิธีเปิด

การจัดแสดงโปสเตอร์ (Poster sessions)

การนำเสนอผลงานทางวิชาการในรูปแบบโปสเตอร์ บริเวณด้านหน้า Plenary Hall (ชั้น 1, MICC II) หัวข้อที่นำเสนอ ได้แก่

1. Development of Myanmar Library โดย หอสมุดแห่งชาติของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
2. Reading Promotion for Young Ethnic Groups through Network of Ratchamangkhalaphisek National Library of Chiang Mai โดย หอสมุดแห่งชาติรัชมังกลาภิเชก เชียงใหม่
3. The Electronic Mobile Library Service for Jailed Women โดย หอสมุดแห่งชาติของสาธารณรัฐอินโดนีเซียและภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

การนำเสนอผลงานทางวิชาการในรูปแบบโปสเตอร์

4. Community Role in Improving Equity Access To Library In Eastern Indonesia to Achieve “Indonesia Loves to Read” โดยหอสมุดแห่งชาติของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

5. Using Mobile Telepresence Robots for Reference Services in Chulalongkorn University Library โดยสำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. Librarian – Instructor Collaboration to develop teaching and research support services, Faculty of Agriculture Library, Chiang Mai University โดย หอสมุดคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

7. The Cooperative Creation of Library Service from the Voice of Customers โดย สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยขอนแก่น

8. PubMed LinkOut Icon can help you find Full-text in a few minutes โดยห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การจัดแสดงนิทรรศการ

การจัดนิทรรศการแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 นิทรรศการของประเทศสมาชิกอาเซียน
จัดแสดงข้อมูลพื้นฐานของประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น

ชื่อเมืองหลวง จำนวนประชากร เงินตรา จำนวนพื้นที่ ภาษา ศาสนาประจำชาติ และข้อมูลอายุขัยของประชากร เป็นต้น

ส่วนที่ 2 นิทรรศการหนังสือและการนำเสนอผลงานของสมาคมห้องสมุดและหอสมุดแห่งชาติประเทศสมาชิกอาเซียน แนะนำสมาคมห้องสมุดและหอสมุดแห่งชาติของประเทศสมาชิก จัดแสดงผลงานหนังสือ วารสารวิชาการ และรางวัลที่ได้รับของหน่วยงาน

ส่วนที่ 3 นิทรรศการของผู้สนับสนุนการจัดการประชุม แนะนำผลิตภัณฑ์และข้อมูลของบริษัทผู้สนับสนุน เช่น FE Technologies Pty Ltd, EBSCO, WISERF Technologies, The Asia Foundation, Emerald Publishing, Taylor & Francis Group, BRILL, Gandamar Business Solutions, CNKI, Perpustakaan Nasional Republik Indonesia

ส่วนที่ 4 นิทรรศการของหน่วยงานรัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา แนะนำกระทรวงและผลิตภัณฑ์สินค้าที่มีชื่อเสียงของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม, กระทรวงวัฒนธรรมและศาสนา, กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการท่องเที่ยวและโรงแรม

พิธีปิดและส่งมอบธงการเป็นเจ้าภาพ

การจัดการประชุมสภาบรรณารักษ์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (CONSAL) ครั้งที่ 18 พ.ศ. 2564 ประเทศกัมพูชาเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งต่อไป ซึ่งในช่วงพิธีปิดการประชุมได้มีการจัดพิธีการส่งมอบธงและส่งต่อการเป็นเจ้าภาพอย่างเป็นทางการ โดยมีนายธูรา อู อองโก (Mr. Thura U Aung Ko) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศาสนาและวัฒนธรรมของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาส่งมอบธงเจ้าภาพให้กับตัวแทนประเทศกัมพูชา

งานเลี้ยงอำลา (Farewell Dinner / Gala Dinner)

จัดขึ้นวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 ณ ห้อง Banquet Hall, ชั้น 1, MICC II

บริเวณด้านหน้าอาคารหอสมุดแห่งชาติ
ของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เมืองเนปิดอร์ (บน)

ห้องบริการหนังสือของหอสมุดแห่งชาติ (ขวา)

การศึกษาดูงาน

การศึกษาดูงานห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของสาธารณรัฐเมียนมา กรุงเนปิดอร์ เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 ได้แก่ หอสมุดแห่งชาติของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (National Library of Myanmar) รัฐสภาของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (The Pyidaungsu Hluttaw / Parliament) ศูนย์ข้อมูล Hluttaw Learning Centre ของตึกสภาสูงหรือสภาชาติพันธุ์ และตึกสภาผู้แทนราษฎร และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (National Museum of Myanmar)

หอสมุดแห่งชาติของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เมืองเนปิดอร์ เป็นหน่วยงานในสังกัดศูนย์วิจัยทางประวัติศาสตร์และหอสมุดแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม มีหน้าที่จัดเก็บ รวบรวม และอนุรักษ์มรดกทางภูมิปัญญาของชาติ เพื่อบริการนักวิจัยและประชาชน หอสมุดชาติอนุญาตให้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศภายในห้องสมุดเท่านั้น ไม่มีบริการยืม - คืนทรัพยากรสารสนเทศ แต่ผู้ใดสามารถขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารภายในหอสมุดแห่งชาติได้

บทสรุป

โครงการประชุมสภาบรรณารักษ์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (CONSAL) ครั้งที่ 17 ประจำปี 2561 (17th Congress of Southeast Asian Librarians : CONSAL XVII) ภายใต้หัวข้อ Next Generation Libraries : Collaborate and Connect เป็นการสร้างความร่วมมือแลกเปลี่ยนความรู้ของเครือข่ายทางวิชาการด้านวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ถ่ายทอด และเผยแพร่ความรู้ เพื่อนำไปพัฒนางานด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ให้เกิดความก้าวหน้าต่อไป ช่วยส่งเสริมพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นกำลังสำคัญ สามารถใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อพัฒนาวิชาชีพอย่างยั่งยืนต่อไป

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

สำนักหอสมุดแห่งชาติ. รายงานการเดินทางไปราชการ ณ กรุงเนปิดอร์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ระหว่างวันที่ 2 - 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดแห่งชาติ, 2561.

สยามรัฐพิพิธภัณฑ์ (National Exhibition) งานมหกรรมแสดงสินค้าครั้งยิ่งใหญ่ที่ไม่ได้จัด ณ พุทธศักราช 2468

ชญาณุตม์ จินดารักษ์*

ความเป็นมาของงาน “สยามรัฐพิพิธภัณฑ์ (National Exhibition)”

พุทธศักราช 2461 หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 สิ้นสุดลง สยามประสบปัญหาขาดแคลนเงินงบประมาณที่จะใช้จ่ายในประเทศ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักว่าปัญหานี้จะเบาบางลง หากส่งเสริมให้ชาวสยามผลิตสินค้าขึ้นใช้และจำหน่ายกันเอง ทำให้เกิดการหมุนเวียนของเศรษฐกิจภายในประเทศ ลดการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ เพื่อประหยัดเงินตราต่างประเทศ และแสวงหารายได้จากการขายสินค้าและบริการให้ต่างประเทศ เพื่อนำเข้าเงินตราต่างประเทศ¹ ดังนั้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสร็จสิ้นการเสด็จประพาสสิงคโปร์และแหลมมลายูระหว่างวันที่ 21 กันยายน ถึง 13 ตุลาคม พุทธศักราช 2467 เพื่อการเจริญทางพระราชไมตรีซึ่งทำให้พระองค์ได้ทอดพระเนตรวิถีความเจริญหลายอย่าง เป็นที่ต้องพระราชหฤทัย ถูกพระราชประสงค์ และสามารถทำให้เกิดมีขึ้นในสยามเพื่อความรุ่งเรืองตามอย่างได้ จึงโปรดเกล้าฯ ให้จัดงาน **สยามรัฐพิพิธภัณฑ์ (National Exhibition)** ขึ้น เพื่อให้เป็นงานมหกรรมแสดงสินค้านานาชาติครั้งแรกของสยาม ส่งเสริมการพาณิชย์ และเกียรติภูมิของสยามประเทศ แต่ด้วยพระองค์ทรงตระหนักถึงปัญหาการขาดแคลนเงินงบประมาณที่จะใช้จัดงานใหญ่นี้ จึงได้พระราชทานที่ดินส่วนพระองค์บริเวณทุ่งศาลาแดง ประมาณ 360 ไร่ ให้เป็นสถานที่จัดงาน พร้อมพระราชทานนามว่า **สวนลุมพินี** และทรงกำหนดวาระเปิดงานในวันที่ 28 มกราคม พุทธศักราช 2468² ด้วยเป็นวาระที่พระองค์ทรง

*นักภาษาโบราณชำนาญการ กลุ่มหนังสือตัวเขียนและจารึก

ครองสิริราชสมบัติครบ 15 ปี เสมอกับพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ซึ่งต้องมีการสมโภชตามจารีต และให้ทันสมัยตามนโยบายสร้างชาติสมัยใหม่ตามแบบแผนของตะวันตก แต่ต่างตรงที่รัฐชาติสมัยใหม่แห่งนี้มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและทรงเป็นหลักสำคัญในการสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้บ้านเมือง สันนิษฐานว่าเป็นเหตุผลสำคัญที่ชุมชนชาวต่างชาติที่มีกำลังทรัพย์ช่วยสนับสนุนการจัดงาน โดยร่วมบริจาคเงินจัดสร้างอาคารสิ่งสาธารณูปโภค และการปรับปรุงพื้นที่ในสวนลุมพินี และนำสินค้ามาจัดแสดง เพื่อแสดงความจงรักภักดีที่อยู่ร่มเย็นภายใต้ร่มพระบรมโพธิสมภาร

ต่อมาพระองค์โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งคณะกรรมการจัดงานสยามรัฐพิพิธภัณฑ์ขึ้น เพื่อให้มี**สยามรัฐพิพิธภัณฑ์ (National Exhibition)** ณ สวนลุมพินี ตามพระราชประสงค์มีเจ้าพระยายมราช (ปั้น สุขุม) เป็นประธานยก เจ้าพระยารามราชนพเป็นอุปนายก กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์เป็นผู้วางโครงการแสดงพิพิธภัณฑ์ และมีผู้เกี่ยวข้องจากหน่วยงานต่างๆ ร่วมเป็นกรรมการ เช่น 12 กระทรวง 1 กรม 54 กอง หอพระสมุดและสภาอากาศ กองเทศาภิบาลมณฑล 18 มณฑล กองประวัติดและกำเนิดสิ่งของ เป็นต้น

การประชุมคณะกรรมการได้กำหนดการจัดแสดงมหกรรม “**สยามรัฐพิพิธภัณฑ์**” ตั้งแต่วันแรกเปิดงานในวันที่ 23 มกราคม พุทธศักราช 2468 จนถึงปลายเดือนมีนาคม พุทธศักราช 2468 เป็นเวลาทั้งสิ้น 60 วัน คณะกรรมการจึงมีเวลาเตรียมงานเพียง 10 เดือน ระหว่างการเตรียมงานได้มีเหตุการณ์ไม่คาดคิดเกิดขึ้น เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จสวรรคตในวันที่ 25 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2468 เป็นเหตุให้งานสยามรัฐพิพิธภัณฑ์เป็นอันต้องยกเลิกไป คงเหลือสิ่งอนุสรณ์เป็น **สวนลุมพินี** ซึ่งได้พระราชทานไว้ โดยทรงพระราชดำริไว้แต่ต้นว่า เมื่อเสร็จงานจะได้จัดเป็นสวนสาธารณะสำหรับประชาชน และหนังสือที่ระลึก 2 เล่ม

สวนลุมพินี เมื่อพุทธศักราช 2468
หลังการปรับปรุงให้เป็นสวนสาธารณะแห่งแรกในประเทศไทย
 (ภาพจากมิวเซียมสยาม)

ได้แก่ **ที่ระลึกสยามรัฐพิพิธภัณฑ์สวนลุมพินี พระพุทธศักราช 2468 (The Souvenir of the Siam Kingdom Exhibition at Lumbini Park B.E. 2468)** รับผิดชอบจัดทำโดยหอพระสมุดสำหรับพระนคร จัดพิมพ์แล้วเสร็จภายหลังจากเสด็จสวรรคตแล้ว เมื่อเดือนมกราคม พุทธศักราช 2470 เพื่อเป็นหนังสือที่ระลึกการเปิดสวนลุมพินี ในสมัยรัชกาลที่ 7 และ**สมุดราชบุรี** รับผิดชอบจัดทำโดยมณฑลราชบุรี จัดพิมพ์ครั้งแรกเมื่อเดือนกันยายน พุทธศักราช 2468 เพื่อจำหน่ายเผยแพร่ทั่วไป

เที่ยวงานสยามรัฐพิพิธภัณฑ์ผ่านหนังสือประกอบการชมสยามรัฐพิพิธภัณฑ์

แม้งานสยามรัฐพิพิธภัณฑ์จะไม่เคยเกิดขึ้นแต่เราสามารถท่องเที่ยวงานจัดแสดงมหกรรมนี้ได้จากหนังสือประกอบการชมสยามรัฐพิพิธภัณฑ์ ที่เก็บรักษาและให้บริการ ณ สำนักหอสมุดแห่งชาติ จำนวน 2 เล่ม ได้แก่

¹ สะท้อนจากพระราชหัตถเลขา ฉบับที่ 5 และ 7 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2468 อ้างจาก กัมมฤทธิกา ศรีอุดม, “จาก นาเซนแนล เอกซฮิบิชั่น ถึง สยามรัฐพิพิธภัณฑ์: ภาพสะท้อนประวัติศาสตร์สยามในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว”. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาประวัติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๙. หน้า 254 และหน้า 263 - 264.

² สมัยนั้นไทยขึ้นปีใหม่เดือนเมษายน ถ้านับอย่างปัจจุบันจะเป็น พุทธศักราช 2469

ภาพประกอบ (หน้า 6) ภาพถ่ายจากหนังสือที่ระลึกสยามรัฐพิพิธภัณฑ์สวนลุมพินี พระพุทธศักราช 2468

(ซ้าย) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงฉายพระรูปร่วมกับพระบรมราชโอรส

(ขวา) พระรูปหมู่ญาติที่ประเทศรัสเซีย คราวเสด็จเยี่ยมรัสเซีย พุทธศักราช 2444

ที่ระลึกสยามรัฐพิพิธภัณฑ์สวนลุมพินี พระพุทธศักราช 2468

(The Souvenir of the Siamese Kingdom Exhibition at Lumbini Park B.E. 2468)

ปรากฏชื่อในปรกรองว่า สยามตั้งแต่ยุคดึกดำบรรพ์ถึงสมัยปัจจุบัน (Siam From Ancient to Present Times) จัดพิมพ์ครั้งแรกเมื่อพุทธศักราช 2470 ในนามคณะอำนวยการ และจัดพิมพ์ครั้งล่าสุดเมื่อพุทธศักราช 2550 เป็นหนังสือ 2 ภาษา คือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

เนื้อหาส่วนต้น แสดงมหรหรรคมความเจริญรุ่งเรืองของสยามตั้งแต่อดีตจนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เริ่มต้นด้วย “ปฐมการแห่งสยามรัฐพิพิธภัณฑ์” กล่าวถึงเหตุผลการจัดแสดงมหรหรรคม เพื่อเผยแพร่กิจการของสยามประเทศที่เป็นไปแล้ว และกำลังเป็นไปในรัชกาลที่ 6 ให้ชาวสยามเห็นความเจริญของบ้านเมือง เกิดความคิดต่อยอดกระทำการกิจการใหม่ ๆ ผลุงให้สยามเจริญยิ่งขึ้น มูลเหตุของการตั้งชื่อสถานที่จัดงานว่า “สวนลุมพินี” ตามนามสถานที่ประสูติแห่งองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ณ ประเทศเนปาล “ตำนานสังเขปของประเทศสยาม” แสดงพัฒนาการความก้าวหน้าของสยามตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เน้นกล่าวถึงความรุ่งเรืองของสยามตลอดระยะเวลา 15 ปีแห่งการครองราชย์ อันเป็นเหตุผลสำคัญในการจัดงานมหรหรรคมครั้งนี้ โดยอัญเชิญพระราชดำรัสในรัชกาลที่ 6 และนำคำกล่าวของบุคคลสำคัญ เนื่องในโอกาสต่างๆ มาดำเนินเนื้อหาตอนนี โดยเฉพาะพระราชดำรัสที่มีต่อพระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการที่มาเฝ้าเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 1 มกราคม เป็นดังสรุปผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา และพระราชดำรัสในโอกาสสำคัญต่าง ๆ สะท้อนพระราชกรณียกิจในการทำนุบำรุงบ้านเมืองด้านต่าง ๆ ปิดท้ายด้วยข้อมูลตัวเลขสถิติแสดงกิจการของสยามในช่วงเวลา 10 ปีแห่งรัชสมัย คือ ตั้งแต่พุทธศักราช 2457 ปีที่เกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 ถึงพุทธศักราช 2466

ภาพประกอบในหนังสือเป็นภาพพระราชกรณียกิจสำคัญ ภาพบุคคล เหตุการณ์ และสถานที่สำคัญ มีจำนวนมาก ทั้งหมดล้วนเป็นภาพที่หาชมยาก ภายหลังจึงได้มีการคัดเลือกภาพประกอบออกมาจำนวน 101 ภาพ จัดพิมพ์เป็นสมุดแสดงภาพที่ระลึกสยามรัฐพิพิธภัณฑ์ พุทธศักราช 2468 เพื่อเป็นหนังสือที่ระลึกการเปิดสวนลุมพินี ในสมัยรัชกาลที่ 7 เพิ่มอีกหนึ่งเล่มด้วย

ท้ายเล่มเป็นภาพและข้อความโฆษณาธุรกิจของบริษัทห้างร้านต่าง ๆ ทั้งไทย จีน แวก ฝรั่งเศส และญี่ปุ่น ทั้งหมดล้วนเป็นผู้สนับสนุนการจัดเตรียมงานแสดงมหรหรรคม บ้างเป็นผู้บริจาคเงินจัดสร้างถาวรวัตถุ และปรับปรุงพื้นที่ในสวนลุมพินี บ้างเป็นผู้บริจาคเงินจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึก มีภาพข้อความโฆษณาทั้งสิ้นประมาณ 130 รายการ สะท้อนให้เห็นการขยายตัวทางเศรษฐกิจในพุทธศักราช 2468 ที่มีทั้งธุรกิจเพื่อ

AH CHOY, Painter.

Contractor, Builder,
Carpenter, Bricklayer,
Plasterer and Painter.
Charges moderate. Es-
timates given. Work
properly executed.

Satisfaction guaran-
teed. Prompt attendance.
Contracts and jobs
solicited.

Office: Nos. 82-84

Charoen Krung Road
South of Bush Lane,
Bangkok.

NAI AH CHOY,
Manager.

ชาโช้ย ช่างทาสี

รับเหมาทำการก่อสร้าง
ต่าง ๆ เปนช่างไม้ ช่างปูน
ช่างทาสีที่มีฝีมือปราณีต
รับจ้างทำการทาสีภายในโดย
ราคามสมควร เปนที่นิยมใน
ท่านข้าราชการ เจ้านายทั่ว
ไป ท่านประสงค์ในกิจการ
เหล่านี้ เชิญเรียกที่สำนักร
งานเลขที่ ๘๒-๘๔ ถนน
เจริญกรุงใต้ปากตรอก
กับต้นบุษ พระนคร
นายชาโช้ย ผู้จัดการ

นางแพทย์ พ. ว. เหล่าลัทธิระกูล

แพทย์ประกาศ
นียบัตร แห่ง โรงเรียน
แพทย์ กวองวา
แม็คเค็ค คอดเล็ค,
แคนดอน ถ้าเรจรับ
ปริญญา กระทำ การ
บำบัตโรค ต่าง ๆ มา
ประมาณ ๓๐ กว่า ปี

บ้านเลขที่ ๗๘๖ ถนน วรจักร
โทรศัพท์ เลขที่ ๓๓๗๓ พระนคร

เวลาทำการ

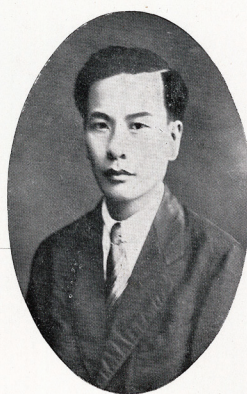
เช้า ตั้งแต่ ๘ ถึง ๑๒ บ่าย ตั้งแต่ ๓ ถึง ๕
(เชิญ เรียกได้ ทุก เวลา วันอาทิตย์ ปิด ที่ ทำ การ)

ภาพและข้อความโฆษณา

จัดพิมพ์ในหนังสือที่ระลึกสยามรัฐพิพิธภัณฑสถานลุมพินี

พระพุทธศักราช 2468

ช่างทำฟัน

ความ ด้รวยงาม

อยู่ที่ ฟัน ถ้า ท่าน

ปวดฟัน หรือ มี

ความ บกพร่อง

จง รีบ มา ปรึกษา

นายแพทย์ ฟองไคคิง ทันตแพทย์ ผู้มีความ รัชชิต เยี่ยม
ในการ รักษาฟัน ใต้ฟัน และ ถอนฟัน ได้ ทุก ชนิด

ปราศจาก ความ เจ็บปวด ทั้ง บิด

สำนักงานตั้งอยู่ ถนนลุมพินี

เลขที่ ๓๓๕ - ๓๓๗ พระนคร

การส่งออก - การนำเข้า ธุรกิจบริการ ธุรกิจประกันภัย ธนาคาร โรงสี โรงเลื่อย เครื่องจักร ผู้รับเหมา
ก่อสร้าง แพรพรรณ ห้างขายสรรพสินค้านำเข้า สินค้านานาชาติ อาทิ เครื่องแต่งกาย เครื่องหนัง
น้ำหอม เครื่องกระเบื้อง ยาสูบ สุรา เครื่องกีฬา โต๊ะบิลเลียด อาวุธปืน เครื่องแบบ เครื่องประดับ เป็นต้น
ห้างทอง ช่างเพชรพลอย ภัตตาคาร ร้านเบเกอรี่ โรงน้ำแข็ง โบชา โรงแรม ห้างขายยา แพทย์ ทันตแพทย์
โรงพิมพ์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น ปัจจุบันภาพและข้อความโฆษณาเหล่านี้มีคุณค่าต่อการศึกษาประวัติ
การค้าและการโฆษณาในสมัยรัชกาลที่ 6 ด้วย

สมุद्रาขบุรี จัดพิมพ์ครั้งแรกเมื่อเดือนกันยายน พุทธศักราช 2468 ในนามมณฑลราชบุรี
และจัดพิมพ์ครั้งล่าสุดเมื่อพุทธศักราช 2550 แบ่งเนื้อหาเป็น 5 ภาค ภาคที่ 1 ว่าด้วย ตำนานเมือง
การปกครอง และกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในระดับมณฑล และจังหวัดที่ขึ้นกับมณฑลราชบุรี 5 จังหวัด
ได้แก่ จังหวัดราชบุรี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม
ภาคที่ 2 ว่าด้วย การอาชีพและสินค้าสำคัญในมณฑลราชบุรี ภาคที่ 3 ว่าด้วย ที่ควรเที่ยวควรดูและ
ที่ตากอากาศ ภาคที่ 4 ว่าด้วย การสงคราม ภาคที่ 5 เบ็ดเตล็ดว่าด้วย พระราชฐาน ภาษาเกรียง (ปัจจุบัน
สะกดว่า กะเหรี่ยง) สัตว์ป่าและวิธีล่าสัตว์

ภาพจากสมุดราชบุรี แสดงวิถีชีวิต ประเพณีและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ของแต่ละมณฑล
(ซ้าย) การฟ้อนรำของชาวเกรียง (ขวา) การเคียนน้ำตาลใส่หม้อ

หนังสือเล่มนี้ทำให้เห็นภาพการจัดแสดงของหอแสดงมณฑลทั้ง 18 แห่ง อันเป็นพื้นที่จัดแสดงหลักของงานครั้งนี้ ที่ต้องให้รายละเอียดทรัพยากร ถิ่นกำเนิด และรายละเอียดการใช้ทรัพยากรเพื่อการประกอบอาชีพ และให้ความรู้เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ของแต่ละมณฑล หอนี้จึงเป็นที่รวมข้อมูลเรื่องทรัพยากร สินค้า และกลุ่มชาติพันธุ์ ทำให้ชาวสยามรู้จักบ้านเมืองของตนดีขึ้น สามารถนำทรัพยากรและสินค้าเหล่านั้นมาหาเลี้ยงชีพ และเข้าใจวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ จึงพึ่งพาอาศัยและอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขภายใต้ร่มพระบรมโพธิสมภาร พ่อค้าผู้ผลิตสินค้าในสยามได้เห็นความแตกต่างระหว่างสินค้าชนิดเดียวกันแต่ผลิตจากสถานที่อื่น ๆ ในบ้านเมือง ทั้งได้เปรียบเทียบกับสินค้าชนิดเดียวกันที่นำเข้าจากต่างประเทศ จึงเกิดความรู้สึกลอยอยากแข่งขันปรับปรุงคุณภาพสินค้าชนิดนั้น ๆ ให้ก้าวทันการพัฒนาของโลก ส่วนชาวต่างชาติที่มาชมงานได้เห็นความหลากหลายของทรัพยากร จึงเห็นช่องทางการผลิตสินค้าที่ตนสนใจ อาจนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาลงทุนประกอบธุรกิจในสยาม นำไปสู่การจ้างงาน และการใช้ทรัพยากรของสยามให้มีคุณค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นอีกด้วย

งานสยามรัฐพิพิธภัณฑ์จึงเป็นพระมหากรุณาธิคุณสุดท้ายที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้แก่ชาวสยาม เพื่อประโยชน์ในการบำรุงบ้านเมือง และประกาศว่าสยามเป็นอารยประเทศ ผ่านรูปแบบการจัดแสดงมหกรรมตามมาตรฐานสากล แม้ว่าการจัดงานครั้งนี้จะไม่เคยเกิดขึ้นจริง แต่ข้อมูลหลักฐานจากหนังสือ 2 เล่มนี้ ก็สามารถแสดงพระอัจฉริยภาพและพระวิสัยทัศน์อันกว้างไกลแห่งพระมหากษัตริย์ไทยให้เป็นที่ประจักษ์ได้ตราบนานเท่านาน

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

กัญจิกา ศรีอุดม. “จาก นาเซนแนล เอกซิบิเซน ถึง สยามรัฐพิพิธภัณฑ์ : ภาพสะท้อนประวัติศาสตร์สยามในรัชสมัย

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว”. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาประวัติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๙.

ที่ระลึกสยามรัฐพิพิธภัณฑ์สวนลุมพินี พระพุทธศักราช ๒๔๖๘. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๙
สมุดราชบุรี. กรุงเทพฯ : สมาคมมิตรภาพญี่ปุ่น – ไทย, ๒๕๕๐.

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินหอสมุดแห่งชาติ

เอมอร เชวาน์สวน*

หอพระสมุดวชิรญาณสำหรับพระนคร สถานที่ตั้งครั้งแรก ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง

พระมหากษัตริย์แห่งกรุงรัตนโกสินทร์คือผู้ทรงวางรากฐานการก่อตั้งหอสมุดแห่งชาติ และทรงเป็นแบบอย่างให้พระราชวงศ์รุ่นหลังดำเนินรอยตามในการทำนุบำรุงกิจการห้องสมุดให้เจริญรุ่งเรืองทัดเทียมนานาอารยประเทศสืบต่อ ๆ กันมา “หอสมุด” หรือ “ห้องสมุด” เกิดขึ้นครั้งแรกในประเทศไทยในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 มีชื่อว่า “หอพระสมุดวชิรญาณสำหรับพระนคร” เนื่องในมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเฉลิมพระเกียรติถวายแด่สมเด็จพระบรมชนกนาถ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ในวาระครบ 100 ปี วันพระราชสมภพ เมื่อพุทธศักราช 2447 อันเป็นการปฏิบัติบำเพ็ญพระราชกุศลตามโบราณราชประเพณี

ซึ่งครั้งนั้นมีการพระราชกุศลตามหลักพระพุทธศาสนา และสร้างสิ่งอนุสรณ์ที่ยั่งยืนถาวรเฉลิมพระเกียรติให้เป็นคุณประโยชน์กว้างขวาง ทั้งแก่บ้านเมืองและประชาชนเป็นการเพิ่มพูนพระเกียรติคุณให้แผ่ไพศาล งานหอสมุดหรือหอพระสมุดจึงมีขึ้นตั้งแต่นั้นมา

คำว่า “วชิรญาณ” เป็นพระสมณนามาภิไธยในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเมื่อครั้งทรงดำรงอยู่ในสมณเพศ จึงเป็นมงคลนามที่เหมาะสมแก่การที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงอัญเชิญมาตั้งเป็นชื่อหอพระสมุดสำหรับพระนคร เฉพาะความในประกาศพระบรมราชโองการก่อตั้งได้สะท้อนน้ำพระบรมราชหฤทัยว่าทรงเห็นความสำคัญและความจำเป็นของหอสมุดอย่างยิ่ง

*ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านภาษาโบราณ สำนักหอสมุดแห่งชาติ

**“ถ้าและขยายการหอสมุดนี้ ทำนุบำรุงให้เป็นหอสมุดใหญ่
สำหรับพระนคร ให้เป็นที่อาศัยแก่บรรดาประชาชน
ที่จะแสวงหาประโยชน์ต่าง ๆ อันจะพึงได้ในการอ่านหนังสือ
หอพระสมุดวชิรญาณคงจะเป็นการประโยชน์อย่างสำคัญ”**

กิจการ “หอพระสมุดวชิรญาณสำหรับพระนคร” สมบูรณ์ขึ้นในรัชกาลที่ 6 และรัชกาลที่ 7 วันที่ 6 มกราคม พุทธศักราช 2459 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิด “หอพระสมุดวชิรญาณสำหรับพระนคร” เพื่อบริการประชาชนทั่วไป รัชกาลที่ 7 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงยกฐานะหอพระสมุดวชิรญาณสำหรับพระนครเข้าไว้ใน “ราชบัณฑิตยสภา” ซึ่งเป็นการรวบรวมหมวดวิชาการด้านมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติไว้ในแหล่งเดียวกัน เรียกชื่อว่า “หอสมุดแห่งชาติ” พระราชวงศ์ผู้ใหญ่หลายพระองค์ที่ทรงเกี่ยวข้องและอุปถัมภ์บำรุงงานหอสมุดแห่งชาติเมื่อก่อตั้งราชบัณฑิตยสภา ได้แก่ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ พระราชวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ และเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี (สนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา) หลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อพุทธศักราช 2475 เป็นระบอบประชาธิปไตย งานหอสมุดแห่งชาติได้ผนวกเข้ามาสังกัดอยู่ในกรมศิลปากร เมื่อพุทธศักราช 2481 ต่อมาหอสมุดแห่งชาติเปลี่ยนสถานภาพเป็น “สำนักหอสมุดแห่งชาติ” トラบปัจจุบัน

หอสมุดแห่งชาติ ย้ายที่ทำการจากตึกถาวรวัตถุ ถนนหน้าพระธาตุ ตรงข้ามท้องสนามหลวง ด้านทิศใต้มา ณ ที่ทำการแห่งใหม่ บริเวณใกล้เคียงกับท่าवासกรีถนนสามเสน เมื่อพุทธศักราช 2509 และปรั้งขึ้น วันที่ 10 มีนาคม พุทธศักราช 2510 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินมาเยี่ยมชมหอสมุดแห่งชาติ เป็นพระมหากษัตริย์องค์สุดท้ายที่ได้ภารกิจของหอสมุดแห่งชาติ เป็นการบริการความรู้แก่ประชาชนทุกระดับ นอกจากการจัดสรรหนังสือสำหรับการศึกษาค้นคว้าหาความรู้แล้ว จำเป็นต้องมีกิจกรรมเสริมความรู้ตามโอกาส นับตั้งแต่

การจัดนิทรรศการซึ่งจำแนกได้หลายลักษณะ ทั้งประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม ศาสนา เยาวชน ฯลฯ ซึ่งหอสมุดแห่งชาติตระหนักถึงความจำเป็นและสนองความต้องการในฐานะเป็นแหล่งให้การศึกษาของชาติตลอดมา มีผู้เข้าชมทุกระดับ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี คือ พระบรมวงศ์สำคัญแห่งพระบรมราชจักรีวงศ์พระองค์หนึ่ง ที่สนพระราชหฤทัยในกิจการหอสมุดแห่งชาติมายาวนาน ทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนินมา ณ หอสมุดแห่งชาติหลายกิจกรรม พระราชทานแนะนำกิจการที่เป็นประโยชน์นานาประการ ประมวลได้ 7 วาระ ดังนี้

ครั้งแรก เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม พุทธศักราช 2511

การจัดนิทรรศการ เรื่อง “วันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” และวันเถลิงถวัลยราชสมบัติของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขณะทรงพระเยาว์ ทรงศึกษา ณ โรงเรียนจิตรลดาในพระราชวังดุสิต เสด็จทอดพระเนตรนิทรรศการพร้อมด้วยนักเรียน คณะครู อาจารย์

ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 พุทธศักราช 2520

ครั้งที่ 2 วันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2520

เสด็จพระราชดำเนินมาทอดพระเนตรนิทรรศการ ดวงตราไปรษณียากร ครั้งที่ 4

ครั้งที่ 3 วันที่ 1 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2520

เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดนิทรรศการ “เอกสารโบราณ”

ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พุทธศักราช 2524
เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิด “ห้องสมุดดนตรี
ทูลกระหม่อมบริพัตร”

ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2521
เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดนิทรรศการ
“ครบ 200 ปี พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย”

พระราชกรณียกิจที่ทรงสนับสนุนกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ของหอสมุดแห่งชาติด้วยการจัดนิทรรศการ ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิด ยกเว้นการเสด็จพระราชดำเนินมาทรงศึกษาด้วยพระองค์เอง และมาทรงสอบค้นเพิ่มพูนวิทยาการสาขาที่ทรงกำลังศึกษาตามลำดับเวลาที่กล่าวตลอดมานั้น แสดงให้ประจักษ์ว่าทรงพระปรีชาสามารถในงานมรดกศิลปะอันเป็นวัฒนธรรมที่ดงามประจำชาติอย่างลึกซึ้งทั้งสิ้น ดังเช่น

พุทธศักราช 2520 ประธานมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ หลังจากท้องที่การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ถวายพระเกียรติคุณพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 เป็นบุคคลสำคัญที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมระดับโลก เมื่อพุทธศักราช 2511 ในเวลาต่อมาเป็นมูลนิธิที่เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบูรพมหากษัตริย์แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ตราប់ปัจจุบัน

พุทธศักราช 2523 ประธานองค์อุปถัมภ์การบูรณปฏิสังขรณ์วัดพระศรีรัตนศาสดารามและพระบรมมหาราชวัง เมื่อครั้งสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ครบ 200 ปี พุทธศักราช 2525

ครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 30 กันยายน พุทธศักราช 2535

เสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ เพื่อทรงศึกษาหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ในหอสมุดแห่งชาติ ซึ่งมีทั้งหนังสือพิมพ์ และเอกสารตัวเขียน ประกอบด้วย จารึก หนังสือสมุดไทย คัมภีร์ใบลาน เป็นต้น

พุทธศักราช 2526 คณะรัฐบาลมีมติเฉลิมพระเกียรติให้วันคล้ายวันพระราชสมภพ วันที่ 2 เมษายน ของทุกปี เป็น “วันอนุรักษ์มรดกของชาติ” ด้วยทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจด้านการอนุรักษ์มรดกของชาติสาขาต่าง ๆ จำนวนมาก

พุทธศักราช 2531 ทรงได้รับการทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระราชสมัญญา “เอกอัครราชูปถัมภกมรดกวัฒนธรรมไทย”

พุทธศักราช 2546 ทรงได้รับการทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระราชสมัญญา “วิศิษฐ์ศิลปิน” มีความหมายว่า ผู้เป็นเลิศทางศิลปะ

พระเกียรติคุณตามที่ได้ัญเชิญมา จึงไม่อาจพรรณนาถึงพระปรีชาญาณ และพระอัจฉริยภาพที่ทรงเป็นแบบอย่างในการสร้างสรรค์และการธำรงรักษามรดกทางวัฒนธรรมไว้แก่ชาติไทยได้ทั้งหมด เฉพาะพระราชกรณียกิจด้านหอสมุดหรือห้องสมุดนั้น เมื่อเสด็จพระราชดำเนินไปเยือนประเทศใดก็ตาม

ครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน พุทธศักราช 2537

เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิด

“อาคารห้องสมุดดนตรีทูลกระหม่อมสิรินธร”

ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณหอสมุดแห่งชาติ ท่าわสุกรี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมชมห้องสมุดในประเทศต่าง ๆ

จะไม่ทรงยกเว้นการเข้าชมห้องสมุดของประเทศนั้น ๆ ได้เลย ทรงตระหนักถึงความจำเป็นที่จะให้เยาวชนของชาติ รักการเรียนรู้ รักการอ่านหนังสือ ดังทรงมีพระราชอุตสาหะเข้าร่วมกิจการวิชาการห้องสมุด และเป็นประธานในการประชุมสามัญประจำปีของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ฯ ตั้งแต่พุทธศักราช 2519 เป็นต้นมา ที่สำคัญคือทรงสร้าง “ห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี” ให้เป็นแหล่งความรู้ต่าง ๆ ทั่วประเทศ

วันที่ 10 สิงหาคม พุทธศักราช 2561 นี้ จะเป็นวันแห่งความทรงจำอีกครั้งที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน ทรงปฏิบัติงานแก่สำนักหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม อีกรวาระ เป็นพระมหากษัตริย์คุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมหาที่สุดมิได้

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

กรมศิลปากร. หอพระสมุดวชิรญาณสำหรับพระนคร. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร. 2543.

ทรงวิทย์ แก้วศรี (บรรณธิการ). ที่ระลึกพิธีเปิดห้องสมุดดนตรี “ทูลกระหม่อมสิรินธร” 3 มิถุนายน 2537.

กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน). 2537.

มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา. รวมปาฐกถาพระราชนิพนธ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี การศึกษา
กับการพัฒนา เล่ม 1 - 3. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์. 2559.

มูลนิธิ 5 ธันวาคมราช 60 พรรษา. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. กรุงเทพฯ : มูลนิธิ 5 ธันวาคมราช. 2558.

สายไหม จบกตสิก. (สัมภาษณ์) อดีตผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา เอกสาร และหนังสือ กรมศิลปากร. สัมภาษณ์เมื่อ 5 มิถุนายน 2561.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. วิทยาลัยศิลปนิพนธ์ศิลปปัสโมสร. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด
(มหาชน). 2558.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี, ศูนย์การศึกษาชนนอกโรงเรียนจังหวัดปทุมธานี ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี. กรุงเทพฯ : เลิฟแอนด์ลิฟเฟิล. 2550.

ภาษาอังกฤษ กับข้อมูลประเทศในอาเซียน

ปณณภา สุขสาคร*

English Library ฉบับนี้ เรามาเรียนรู้ประเทศใกล้ ๆ ที่มีรายได้ต่อหัวต่อปีมากเป็นอันดับสาม รองจากสิงคโปร์และบรูไนดารุสซาลาม สิ่งที่น่าสนใจสำหรับประเทศนี้คือ ประเทศนี้มีฐานการผลิตและสินค้าส่งออกหลายอย่างที่คล้ายคลึงกับไทย และมีนโยบายการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูงอย่างจริงจัง ข้อมูลที่น่าสนใจของประเทศมาเลเซียมีดังนี้ค่ะ

Malaysia is a country of racial and religious affiliation. The Malay, Indian, Chinese and other ethnic groups live together in peace and harmony.

มาเลเซียคือดินแดนที่หล่อหลอมเชื้อชาติและศาสนาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ชาวมาเลย์ ชาวอินเดีย ชาวจีน และกลุ่มชาติพันธุ์อีกหลายกลุ่มอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและสามัคคี

Multiculturalism not only makes Malaysia a gourmet paradise. It is also home to hundreds of festivals full of life. Not surprisingly, we would love to celebrate and love to socialize. Malaysians are simple, warm and friendly.

ความหลากหลายทางวัฒนธรรมไม่เพียงทำให้มาเลเซียเป็นสวรรค์ของนักชิม แต่ยังเป็นแหล่งรวมเทศกาลหลายร้อยเทศกาลที่เต็มไปด้วยชีวิตชีวา ไม่น่าประหลาดใจเลย ที่เราจะชื่นชอบการเฉลิมฉลองและรักการเข้าสังคม ชาวมาเลเซียเป็นคนง่าย ๆ สบาย ๆ อบอุน และเป็นมิตร

*บรรณารักษ์ชำนาญการ กลุ่มวิจัยและพัฒนาห้องสมุด

อาคารหอคอยคู่เปโตรนาส
(Petronas Twin Towers)

As Malaysia, cultures are also geographically diverse. Malaysia consists of 13 states and 3 federal territories. When the territories are divided into 11 South China Sea states and two federal territories (Kuala Lumpur and Putrajaya), it is located on the Malay Peninsula while the other two states and one federal region (Labuan) in the east of the country.

เช่นเดียวกับวัฒนธรรม มาเลเซียยังเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์ด้วย มาเลเซียประกอบด้วยรัฐ 13 รัฐ และ 3 เขตสหพันธรัฐ เมื่อแบ่งเขตปกครองโดยยึดตามทะเลจีนใต้ 11 รัฐ และ 2 เขตสหพันธ์ (กัวลาลัมเปอร์และปุตราจายา) จะตั้งอยู่บนคาบสมุทรมาเลย์ ในขณะที่อีก 2 รัฐ และ 1 เขตสหพันธรัฐ (ลาบวน) อยู่ทางตะวันออกของประเทศ

One of the things that makes Malaysia attractive is its different advantages from the skyscraper. The Petronas Towers, also known as the Petronas Twin Towers (Menara Petronas, or Menara Berkembar Petronas), are twin skyscrapers in Kuala Lumpur, Malaysia. According to ranking, they were the tallest buildings in the world from 1998 to 2004 and remain the tallest twin towers in the world. The buildings are a landmark of Kuala Lumpur.

หนึ่งในสิ่งที่ทำให้มาเลเซียน่าดึงดูดใจก็คือความได้เปรียบที่แตกต่างจากตึกสูงเสียดฟ้า อาคารหอคอคอยคู่เปโตรนาส (Petronas Twin Towers) เป็นสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นของเมืองกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ออกแบบโดย เซชาร์ เปลลี ตั้งอยู่บริเวณใจกลางย่านธุรกิจของเมือง ที่แวดล้อมด้วยสวนสาธารณะ และอาคารคอนเวนชันเซ็นเตอร์ (KLCC - Kuala Lumpur Convention Center) อาคารเปโตรนาสเริ่มสร้างเมื่อ พ.ศ. 2536 แล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2541 มี 2 อาคารหอคอคอย ซึ่งนับเป็นอาคารแฝดที่สูงที่สุดของโลก ด้วยความสูง 451.9 เมตร ทั้งนี้อาคารเปโตรนาสเคยเป็นตึกที่สูงที่สุดในโลกจนถึงปี พ.ศ. 2547

Highlights of Malaysia Energy advantage there are many reserves and natural gas reserves. Comprehensive infrastructure including skilled workers. The disadvantage is the low population and the shortage of labour, especially the lower level.

จุดเด่นของมาเลเซีย คือ ความได้เปรียบเรื่องพลังงาน จำนวนปริมาณน้ำมันสำรองและก๊าซธรรมชาติที่มีอยู่มาก ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ครบวงจร รวมไปถึงแรงงานที่มีทักษะ ส่วนจุดเสียเปรียบคือมีจำนวนประชากรน้อยและปัญหาการขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานระดับล่าง

The hosting of the IFLA WLIC 2018 in Malaysia underscores the huge potential of the Malaysian education market as far as our nation's growth is concerned for the library and information services sector. Theme is Transform Societies, Transform Libraries.

การเป็นเจ้าภาพการประชุมใหญ่สามัญและประชุมวิชาการของสมาพันธ์สมาคมห้องสมุดนานาชาติในประเทศมาเลเซียให้ความสำคัญกับศักยภาพของตลาดการศึกษาของประเทศมาเลเซียมากที่สุด เพราะปัจจัยการเติบโตเกี่ยวข้องกับห้องสมุดและภาคบริการข้อมูลภายในประเทศภายใต้หัวข้อ เปลี่ยนแปลงสังคม เปลี่ยนแปลงห้องสมุด

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

10 สุดยอดสถานที่ท่องเที่ยวในมาเลเซีย. สืบค้นจาก <https://www.2morrowexplorer.com>

Arfa Yunus. M'sia hosts 2018 World Library and Information Congress, event to spur RM44.4mil in earnings. สืบค้นจาก <https://www.nst.com.my/news/2016/12/196782/msia-hosts-2018-world-library-and-information-congress-event-spur-rm444mil> (December 14, 2016)

The Government of Malaysia's Official Gateway. สืบค้นจาก <https://www.malaysia.gov.my/public/cms/KERO> uAsean.com. จุดเด่นของ 10 ประเทศอาเซียน. สืบค้นจาก <http://www.uasean.com/kerobow01/92>

Tourism Malaysia. สืบค้นจาก <https://www.tourism.gov.my/>

ขยะพลาสติก (2)

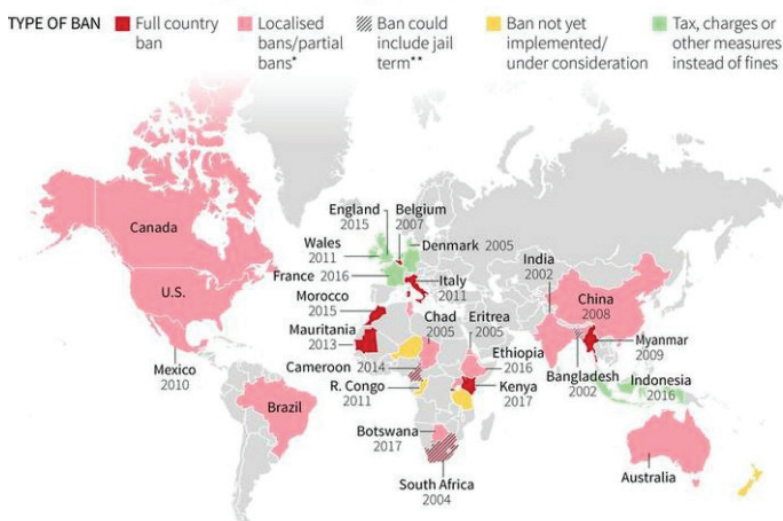
วิภาณันท์ ลำงาม*

ขยะพลาสติกเป็นปัญหาใหญ่ที่โลกกำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ ปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต่างตื่นตัวต่อวิกฤตสิ่งแวดล้อมและให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูและรักษาสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เรามาดูกันว่าประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยจะมีมาตรการอย่างไรบ้างในการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกที่นับวันยิ่งทวีความรุนแรงขึ้นส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน

ในแต่ละปีทั่วโลกมีการใช้ถุงพลาสติกกันประมาณ 500,000 ล้าน – 1 ล้านล้านใบ ถึงแม้จะมีประโยชน์หลากหลาย แต่ถุงพลาสติกเหล่านี้ก็สามารถทำลายสิ่งแวดล้อมได้มากมายมหาศาล จึงทำให้หลายประเทศต้องพยายามแก้ปัญหาที่ผ่านมามีหลายประเทศได้ให้ความสำคัญ พยายามที่จะแก้ไขและลดปัญหาขยะพลาสติกมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งประเทศที่พัฒนาแล้ว ประเทศกำลังพัฒนา หรือประเทศในโลกที่สาม รวมทั้งได้ใช้มาตรการที่หลากหลาย มีทั้งห้ามใช้ทุกรูปแบบ ห้ามบางส่วน หรือเก็บภาษีถุงพลาสติกประเภทใช้แล้วทิ้ง เรามาลองดูกันว่าประเทศอื่น ๆ ทั่วโลกมีมาตรการจัดการกับถุงพลาสติกกันอย่างไรบ้าง

ประเทศต่าง ๆ หลายประเทศในทวีปแอฟริกาได้มีมาตรการในการที่จะพยายามลดขยะพลาสติก เช่น ประเทศรวันดา รัฐบาลมีคำสั่งห้ามใช้ ห้ามผลิต ห้ามซื้อ ห้ามขาย ถุงและหีบห่อพลาสติกที่ย่อยสลายไม่ได้ตามธรรมชาติ ยกเว้นอุตสาหกรรมบางประเภท เช่น โรงพยาบาล รวมทั้งกำหนดให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าประเทศทิ้งถุงพลาสติกไว้ที่สนามบิน และเรื่องนี้ทำให้รวันดากลายเป็นประเทศหนึ่งในโลกที่ขึ้นชื่อเรื่องความสะอาด และกรุงคิกาลี เมืองหลวงของประเทศยังได้รับเลือกจาก UN Habitat (โครงการตั้งถิ่นฐานมนุษย์แห่งสหประชาชาติ: United Nations Human Settlement Programme) ให้เป็นเมืองที่สะอาดที่สุดในทวีปแอฟริกา

Countries with plastic bag bans

แสดงภาพประเทศที่ห้ามใช้ถุงพลาสติก

ที่มา : <http://www.abc.net.au/news/2017-08-28/countries-with-plastic-bag-bans/8850284>

*บรรณารักษ์ชำนาญการ กลุ่มวิจัยและพัฒนาห้องสมุด

ถุงผ้าหลากหลายแบบ นำมาใช้แทนที่ถุงพลาสติก

ที่มา: https://www.the-star.co.ke/news/2017/08/28/avoid-sh4m-fi-nes-and-jail-time-plastics-ban-is-here_c1624217

ประเทศเคนยาเป็นประเทศล่าสุดในทวีปแอฟริกาที่มีการห้ามใช้ถุงพลาสติกเต็มรูปแบบ โดยกฎหมายห้ามการผลิต การใช้ และการจำหน่ายถุงพลาสติกในเคนยาเริ่มมีผลในเดือนสิงหาคม 2017 ซึ่งมีบทลงโทษจำคุกสูงสุด 4 ปี หรือปรับไม่เกิน 40,000 ดอลลาร์ นับว่าเป็นก้าวสำคัญของเคนยาในการลดภาวะแวดล้อมที่เกิดจากพลาสติก กฎหมายห้ามใช้ถุงพลาสติกของเคนยาถือว่าเป็นกฎหมายที่มีบทลงโทษหนักที่สุดในโลก เพราะผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้ใช้ จะถูกลงโทษตามที่กฎหมายกำหนด ส่งผลให้เคนยาเป็นประเทศที่สหประชาชาติเลือกใช้เป็นสถานที่จัดการประชุมสมัชชาสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Assembly conference) ครั้งที่ 3 ในเดือนธันวาคม 2017

ทางด้านประเทศในทวีปเอเชีย หลายประเทศได้มีมาตรการลดการใช้ถุงพลาสติกหลากหลายวิธี เช่น การเก็บภาษี การห้ามใช้ โดยประเทศบังกลาเทศเป็นประเทศแรกของโลกที่ตัดสินใจห้ามใช้ถุงพลาสติกอย่างเด็ดขาด หลังจากเคยประสบปัญหาขยะถุงพลาสติกจำนวนมากมหาศาลที่เข้าไปอุดตันตามท่อระบายน้ำ จนเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมครั้งใหญ่ในปี 2002 เพราะน้ำระบายไม่ทัน ปัญหาของบังกลาเทศเกิดจากการขาดระบบกำจัดถุงพลาสติกที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ บังกลาเทศเคยมีอัตราการใช้ถุงพลาสติกประมาณ 9 ล้านใบต่อวัน และประมาณ 85% ถูกทิ้งเป็นขยะเรี่ยราดตามท้องถนน และตั้งแต่ปี 2002 บังกลาเทศประกาศห้ามผลิตและใช้ถุงพลาสติกโดยเด็ดขาด ซึ่งผู้ฝ่าฝืนจะถูกปรับสูงถึง 2,000 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่ง

มาตรการนี้ทำให้ชาวบังกลาเทศเลิกใช้และทิ้งถุงพลาสติกอย่างเด็ดขาด

ประเทศจีนได้เริ่มห้ามใช้ถุงพลาสติกบางประเภทในปี 2008 เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการรักษาความสะอาดของกรุงปักกิ่งในช่วงที่จีนเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก แต่ในพื้นที่ชนบทของจีนก็ยังใช้ถุงพลาสติก ส่งผลทำให้ 1 ใน 3 ของปริมาณขยะพลาสติกในทะเลมาจากจีน ซึ่งเมื่อปี 2008 รัฐสภาจีนได้มีการห้ามให้ร้านค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต และเอตเลต ให้ถุงพลาสติกที่ความหนาต่ำกว่า 0.025 มิลลิเมตรฟรีแก่ลูกค้า ซึ่งหากร้านค้าหรือผู้ค้าฝ่าฝืนจะมีโทษปรับสูงสุด 10,000 หยวน

ไต้หวันได้แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม มีการใช้มาตรการทางกฎหมายที่ง่ายต่อการปฏิบัติตาม มาใช้จูงใจให้ประชาชนร่วมกันลดการใช้ถุงพลาสติกและลดปริมาณขยะในประเทศ และลดปริมาณขยะในทะเล โดยเริ่มตั้งรณรงค์ลดใช้ถุงพลาสติกมาตั้งแต่ปี 2002 ซึ่งนโยบายห้ามใช้ที่มีความหนาน้อยกว่า 0.06 มิลลิเมตร และกำหนดเก็บเงินค่าถุงที่มีความหนา 0.06 มิลลิเมตรขึ้นไป และหากผู้ใดฝ่าฝืนจะต้องโทษปรับตั้งแต่ 1,200 - 6,000 ไต้หวันดอลลาร์ รวมทั้งมีการส่งเสริมให้ประชาชนนำถุงของตัวเองมาใส่ของ ซึ่งมีผลให้ลดการใช้ได้จาก 3.435 พันล้านใบเป็น 1.43 พันล้านใบต่อปี ในช่วงแรกเริ่มใช้เฉพาะหน่วยงานรัฐ โรงเรียนรัฐ โรงพยาบาลรัฐ ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านขายส่ง ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ และฟาสต์ฟู้ด

ต่อมาในเดือนมกราคม 2018 ได้ขยายมาตรการเพิ่มเติมเพื่อลดการใช้ถุงพลาสติกอย่างต่อเนื่องให้ครอบคลุมมากขึ้น โดยห้าม 7 กลุ่มธุรกิจ แจกถุงพลาสติกใส่สินค้าให้กับลูกค้าโดยไม่คิดเงิน ซึ่งประกอบด้วย ร้านเบเกอรี่ ร้านซักรีด ร้านเครื่องดื่ม ร้านหนังสือและเครื่องเขียน ร้านถ่ายรูปและอุปกรณ์สื่อสาร ร้านขายยา และร้านที่ขายอุปกรณ์ทางการแพทย์ และในปี 2020 ห้ามธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มขนาดใหญ่ ที่มีเครื่องขายสาขา เตรียมหลอดดูด ถุงพลาสติก กล่องพลาสติกใส่อาหาร ภาชนะพลาสติกชนิดที่ใช้แล้วทิ้ง แก้วเครื่องดื่ม สำหรับการบริโภคภายในร้าน ปี 2025 เริ่มใช้มาตรการเก็บเงินสำหรับแก้วเครื่องดื่ม ภาชนะที่ใส่อาหารหรือที่เตรียมไว้สำหรับการบริโภคภายในร้าน และปี 2030 จะห้ามใช้ภาชนะพลาสติกเต็มรูปแบบอย่างเด็ดขาด รวมทั้งแก้วเครื่องดื่มแบบนำกลับ และห้ามใช้หลอดดูดกับทุกร้านอาหารและเครื่องดื่มในได้วัน

สำหรับประเทศไทยปัญหาขยะพลาสติกยังเป็นปัญหาอันดับต้น ๆ ที่ควรได้รับการแก้ไข โดยจากข้อมูลของกรมควบคุมมลพิษ ระบุว่าปริมาณขยะพลาสติกที่เกิดขึ้นคิดเป็น ร้อยละ 12 ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมด หรือประมาณ 2 ล้านตันต่อปี โดยในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีการใช้ถุงพลาสติกเฉลี่ยคนละ 8 ใบต่อวัน ทำให้มีขยะพลาสติกมากถึง 80 ล้านใบต่อวัน โดยประเทศไทยติดอันดับ 6 ของโลกในฐานะประเทศที่ปล่อยพลาสติกลงทะเลมากที่สุด และจากเหตุการณ์วาฬนำร่องครีบสั้นเกยตื้นตายที่จังหวัดสงขลา สาเหตุจากการกินขยะพลาสติกเข้าไปจำนวนมาก เป็นบทเรียนให้เห็นถึงโทษภัยของขยะพลาสติกเพื่อสร้างการรักษโลกโดยการลด ละ เลิกผลิตขยะที่ไม่จำเป็น จนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

ประเทศไทยได้มีมาตรการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เร่งแก้ไขปัญหาขยะของประเทศมาโดยตลอด ตั้งแต่ปี 2557 ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดให้การจัดการขยะมูลฝอยเป็นวาระแห่งชาติ และเห็นชอบ Road map การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ 4 มาตรการ คือ การแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยเก่าตกค้างสะสม การสร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยใหม่ การวางระเบียบและมาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอย และการสร้างวินัยคนในชาติ

โดยในปี 2559 ที่ผ่านมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ “แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2559 – 2564” อีกทั้งรัฐบาลได้ประกาศใช้ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 เพื่อบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ผลิตให้ผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะต่างๆ เช่น การกำหนดให้เขตอุทยานทางทะเลทุกแห่งปลอดจากถุงพลาสติก การกำหนดพื้นที่ชายหาด 24 แห่ง ใน 15 จังหวัดให้ปลอดขยะจากการสูบบุหรี่ โดยขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนร่วมกันอนุรักษ์และดูแลท้องทะเลไทย การพัฒนาความรู้และปรับพฤติกรรมการใช้พลาสติกอย่างรับผิดชอบและยั่งยืนเพื่อจัดการปัญหาขยะและทรัพยากรพลาสติกที่ใช้แล้วตามแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) จัดการฐานข้อมูลพลาสติกในประเทศเพื่อจัดการและแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม สนับสนุนระบบการจัดการขยะและคัดแยกขยะที่ดี จัดทำแผนธุรกิจเพื่อการจัดการขยะและพลาสติกเหลือใช้อย่างครบวงจร และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเพิ่มประสิทธิภาพและลดการสูญเสียระหว่างกระบวนการผลิต คาดว่าจะลดขยะพลาสติกในทะเลให้ได้ร้อยละ 50 ภายในปี 2570 พร้อมกันนี้ ภาครัฐ ผู้แทนองค์กรต่าง ๆ และภาคเอกชน ทั้งผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้จำหน่าย และผู้บริโภคพลาสติก ได้ร่วมแสดงเจตนารมณ์และมีส่วนร่วมลดการผลิตและการใช้พลาสติกเพื่อลดการใช้ถุงพลาสติกและอนุรักษ์ทะเลไทย โดยเฉพาะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง จนนำไปสู่การแก้ปัญหาขยะทะเลอย่างจริงจัง เช่น

- วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2561 ภาครัฐและเอกชน ได้มีการลงนามความร่วมมือเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม ที่ก่อให้เกิดขยะพลาสติก 2,600 ล้านชิ้นต่อปี โดยมีข้อตกลงร่วมกันที่จะดำเนินการเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม นับจากสินค้าออกจากโรงงานอุตสาหกรรม เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2561 เป็นต้นไป โดยจะนำหลักการ Circular Economy มาใช้ในการผลิตเพื่อนำพลาสติกกลับมาใช้งานอย่างคุ้มค่ามากที่สุด

- กระทรวงสาธารณสุข มีนโยบายให้โรงพยาบาลในสังกัดทั่วประเทศ งดการใช้ถุงผ้าใส่ยาให้ผู้ป่วย ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2561 เป็นต้นไป ขอความร่วมมือประชาชนนำ

การรณรงค์ใช้ถุงผ้าใส่ยากลับบ้าน ของกระทรวงสาธารณสุข

ที่มา :

<https://www.hfocus.org/content/2018/07/16128>

ถุงผ้ามาใช้เมื่อมารับบริการ พร้อมเชิญชวนประชาชน ผู้ประกอบการ บริจาคถุงผ้าได้ที่โรงพยาบาลใกล้บ้าน ร่วมกัน ลดการใช้พลาสติก ลดโลกร้อน

- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทำโครงการ Chula Zero Waste มาตั้งแต่เดือนตุลาคม 2559 ในปีนี้ได้จัดกิจกรรม “Beat Plastic Pollution” ด้วยการพกกระบอกน้ำส่วนตัว มาร่วมงานเสวนาทางวิชาการ “การศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมในยุค Disruption” ซึ่งจากการดำเนินการของโครงการ Chula Zero Waste สามารถลดการใช้ถุงพลาสติกได้กว่าครึ่ง วิธีที่ได้ผลที่สุดก็คือการเก็บเงินค่าถุงพลาสติกในราคาถุงละ 2 บาทแทนการแจกฟรี ซึ่งเป็นมาตรการเดียวกับที่หลายประเทศทั่วโลกนำมาใช้ เพื่อลดปริมาณการใช้ถุงพลาสติก

- เซเว่น อีเลฟเว่น มีการรณรงค์ให้ลูกค้าลดการใช้ถุงพลาสติกโดยการที่พนักงานจะไม่ให้ถุงพลาสติก ยกเว้นแต่ลูกค้าจะขอ

การลดการใช้ถุงพลาสติกไม่เพียงช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อม ผู้บริโภคยังสามารถลดต้นทุนทางอ้อมในรูปแบบทางภาษีที่จะต้องเสียไปในการจัดการขยะพลาสติกหรือปัญหาน้ำท่วม นอกจากนี้ห้างร้านขนาดใหญ่ยังถือได้ว่าเป็นการทำ CSR ในรูปแบบหนึ่ง และแน่นอนว่าผู้บริโภคมากมายสนใจสนับสนุนแบรนด์เหล่านั้นในฐานะเป็นผู้นำด้านการรักษาสภาพแวดล้อมอย่างแท้จริง เช่น แม็คโคร อีเกีย เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าปัจจุบันเรายังไม่สามารถแก้ไขปัญหากำจัดขยะพลาสติกได้อย่างเหมาะสม แทบทุกวิธีการต่างมีจุดบกพร่องทั้งสิ้น ดังนั้นแทนที่เราจะพยายามหาวิธีการกำจัดขยะพลาสติก เราต้องเริ่มจากตัวเองโดยการเปลี่ยนมุมมองใหม่ เปลี่ยนความคิด พฤติกรรม ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก ลดการใช้พลาสติกที่ไม่จำเป็น และปฏิเสธพลาสติกที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง อย่างน้อยก็เพื่อลดปริมาณขยะพลาสติกก่อนที่จะสามารถหาวิธีการกำจัดที่เหมาะสมมาช่วยกันลดการใช้พลาสติกกันดีกว่า เพื่อช่วยโลกของเราให้น่าอยู่มากขึ้น

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

ทีรวันดา สิ่งผิดกฎหมายที่ลักลอบนำเข้ามากที่สุดไม่ใช่ ยาเสพติด แต่เป็นถุงพลาสติก! 6 พฤษภาคม 2561.

สืบค้นจาก <https://workpointnews.com/2018/05/06>

ไทยพับลิก้า. “โลกจับมือเร่งแก้ไขขยะพลาสติก (ตอนที่1) : เคนยาใช้กฎหมายแรงสุด – ได้หวนคืนหน้าสู่ Plastic-free Island”.

30 พ.ค.61. สืบค้นจาก <https://thaipublica.org/2018/05/plasticbag-ban-waste-environment/>

_____. “โลกจับมือเร่งแก้ไขขยะพลาสติก (ตอนที่ 2) : จีนห้ามนำเข้าขยะรีไซเคิล – อังกฤษประกาศ แผน 25 ปี – EU วางยุทธศาสตร์ใหม่”. 31 พฤษภาคม 61. สืบค้นจาก <https://thaipublica.org/2018/05/plasticbag-ban-waste-environment-1/>

ส่องนโยบายจัดการพลาสติกที่ต่างประเทศ ทำแล้วได้ผลดี เขาทำได้ยังไงนะ! 19 มิถุนายน 2561.

สืบค้นจาก <http://tonkit360.com/26253/>

• Up to Date@NL •

การประชุมใหญ่สามัญและประชุมวิชาการของสมาพันธ์สมาคมห้องสมุดนานาชาติ (IFLA) ครั้งที่ 84
IFLA World Library and Information Congress : 84th IFLA General Conference and Assembly

สมาพันธ์สมาคมห้องสมุดนานาชาติ (IFLA) จัดประชุมใหญ่และประชุมสามัญ ครั้งที่ 84 หรือ IFLA World Library and Information Congress : 84th IFLA General Conference and Assembly ภายใต้หัวข้อ Transform Libraries, Transform Societies ระหว่างวันที่ 24 - 30 สิงหาคม 2561 ณ เมืองกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

โครงการประชุมวิชาการ ประจำปี 2561
“หอสมุดแห่งชาติสร้างแรงบันดาลใจ : National Library as Inspiration”

สำนักหอสมุดแห่งชาติ จัดโครงการประชุมวิชาการ ประจำปี 2561 ภายใต้หัวข้อ “หอสมุดแห่งชาติสร้างแรงบันดาลใจ : National Library as Inspiration” เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2561 ณ ห้องประชุมใหญ่ สำนักหอสมุดแห่งชาติ โดยมี นางประนอม คลังทอง รองอธิบดีกรมศิลปากร เป็นประธานพิธีเปิดโครงการ วิทยากร ได้แก่ นางสาวกนกอร ศักดาเดช ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ Ms. Lynnette Kang จาก Library@Orchard ประเทศสิงคโปร์ นางไอรดา เหลืองวิไล รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) และ ดร.รัฐศาสตร์ กรสูต รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล